

Повишава се търсенето на българските сортове зеленчуци и плодове

Автор(и): Растителна защита
Дата: 31.03.2017 Брой: 3/2017

Селскостопанска академия отчита повишаване на интереса към българските сортове зеленчуци и плодове. Учените от Института по зеленчукови култури "Марица" в Пловдив смятат, че родните зеленчуци имат бъдеще у нас. През последните години на пазара се усеща известен ренесанс към утвърдени вече български сортове. В момента българска продукция се предлага и в търговската мрежа.

Новите хибридни сортове се създават основно в Института по зеленчукови култури "Марица" в Пловдив. Наблюдава се все по-голямо търсене на местни сортове, които се отличават с традиционните за българите вкусови качества. Пример за това са доматите „Розово сърце“. Земеделските стопани започнаха да търсят семена за разсад още през 2014 г., когато сортът се изпитваше в ИАСАС. Година по-късно, когато селекцията беше призната, бяха произведени 8 пъти повече семена. През 2016 г. производството беше увеличено с още 50%. Сортът е резултат на целенасочена селекционна дейност за създаване на нови сортове домати с повишена продуктивност, подобрени химико-технологични и вкусови качества на плодовете, устойчиви на абиотични и биотични фактори. След многократен отбор е повишен добивът, увеличен е броят на плодовете на съцветие, без понижаване на средната маса на плода, повишена е и устойчивостта на болести.

Популярните вече и за България „чери“ домати сорт ИЗК Аля също са част от богатата колекция хибридни сортове на института. Те са предназначени за прясна консумация, сушене и замразяване. Устойчиви са на тютюнева мозайка (раса 0), вертицилийно и фузариено увяхване и са толерантни на нематодата.

Българските сортове пипер остават едни от най-качествените и търсени от потребителите. Само за последната година семената за разсад от „Куртовска капия 1“ са се увеличили с 12%. Този сорт е сравнително нов и високодобивен и е подходящ за средно ранно полско производство. Продукцията е предназначена за консумация в прясно и преработено (печене, мариноване, пюрета и лютеница) състояние и водещото е, че след печене се бели много лесно. Новият сорт превъзхожда слабо стандартния (Куртовска капия 1619) по устойчивост на вертицилийно увяхване (*Verticilliumdahliae*Kleb).

Увеличено е търсенето при дребноплодните сортове пипер „Букетен 50“ с близо 50% на българския пазар. Средният добив на стандартни плодове варира от 1300 до 2000 кг от декар при база 18% сухо вещество. Продукцията от сорт „Букетен 50“ е предназначена за преработка в млян червен пипер с високо съдържание на багрилни вещества.

Търсенето на български сортове грах и фасул се възстанови през периода 2015-2016 г. Отглеждат се както старите, така и новите сортове грах „Марси“, който при шестмесечно съхранение запазва отлични органолептични качества и цветови характеристики. Фасулът „Пагане“ има къс вегетационен период, което го прави подходящ за отглеждане като първа и втора култура. Показва добра устойчивост на най-важния складов неприятел по фасула – фасулевия зърнояд и на икономически важните за нашата страна болести: ореолов пригор, склеротинийно гниене, ръжда, обикновена фасулева мозайка и вирус на жълтите вени по детелината. През последните години набира популярност сред стопаните и градинския фасул „Тангра“, който е отличен за консервиране. Сортът има къс вегетационен период – 44-46 дни от поникването до технологична зрялост, може да се отглежда като се засява на етапи от април до втората половина на юли. Той е с висок биологичен потенциал за добив. Притежава добра устойчивост към причинителите на ореоловия пригор, склеротинийно гниене, както и към фасулевия зърнояд. По-слабо се напада от обикновена фасулева мозайка (BCMV) и краставична мозайка (CMV).

Известното късно зеле „Кьосе“ и „Балкан“, въпреки чуждата конкуренция, остават най-добрите и предпочитани от родните производители и потребители. Сортът „Балкан“ е устойчив на мана, ниска влажност на въздуха и високи температури. Има добра съхраняемост.

Със златен медал за много добро представяне на Седмото национално изложение „Изобретения, трансфер, иновации 2016г. е отличен сортът главесто зеле „Пълдинер“ от ИЗК „Марица“ в Пловдив, който е предназначен за ранно полско производство с пролетно засаждане. Вегетационният период е 65-70 дни. Сортът се характеризира с добра продуктивност и адаптивност.

При лука най-предпочитан е „Асеновградска каба“, чието семепроизводство е възстановено. При праз лук основен сорт за страната остава „Старозагорски 72“.

Пъпешите „Хибрид 1“ и „Хибрид 15“, предназначени за отглеждане в слънчеви оранжерии, през последните две години всички произведени от тях семена са продадени и се оказват недостатъчни спрямо търсенето. Създадени са в бившата Опитна станция по зеленчукови култури в Горна Оряховица, имат кратък вегетационен период (75-90 дни) и са устойчиви на най-разпространените гъбни болести (мана, брашнеста мана, фузариено увяхване и др.). На тазгодишното издание внимание привлякоха и 6 килограмовите пъпешите от „Агроделта селект“ – семейна фирма, тясно специализирана в селекцията на пъпеша и начална селекция на дини, тиквички и подложки за присаждане на пъпеша и дини. На този етап фирмата има създадени 30 нови сорта пъпеша, от които Лидер F1 (Титан F1) е официално признат и участва за първи път на агро изложението АГРА 2017. Останалите сортове са със статут на финално фирмено изпитване.

Сортът „Лидер F1“ е създаван в продължение на 12 години. Официалното му изпитване е направено от ИАСАС през 2014 и 2015 г., а през 2016 г. е признат със заповед на МЗХ с № РД 12-4/25.03.2016 г. и е вписан в списъка на официалната сортова листа на Република България. „Лидер F1“ притежава висок хетерозисен ефект по отношение на средното тегло на плода, висок общ добив и висока ранозрелост.